

Statsforvalteren i Innlandet

Prosjektbeskrivelse for Orreleikmyra

For gjennomføring av restaurering

Av Suzanne Wien

Statsforvalteren i Innlandet

Forfatter(e): Suzanne Wien

Forsidebildet: Orreleikmyra

Foto: Suzanne Wien

Innhold

Huskotjennmyra	3
Beskrivelse av myra:.....	3
Kontaktpersoner	3
Beskrivelse av restaureringen:.....	4
Teknisk utstyr	5
Milepæler	5
Forarbeider	5
Hensyn	5
Påvirkning utenfor restaureringsområdet	6
Mål	6
Motorferdsel.....	6
Kommunikasjon	6
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:	6
Vedlegg.....	8

Orreleikmyra

Beskrivelse av myra:

Myra ligger i Ljørdalen i Trysil kommune, øst for Ljøra (figur 1).

Myra er ikke naturtypekartlagt, men er registrert i DMK hovedsakelig som dyp myr med ikke nøysom vegetasjon. Det er generelt veldig god dybde på torvlaget. Det ble tatt 60 dybdemål og snittet av disse gir en dybde på 2,2 meter (figur 2).

Hellingen på myra varierer noe, men går hovedsakelig sørvestover (figur 3). Det er telefondekning på myra, men det er ca. 500 meter til nærmeste skogsbilvei når man er lengst ut i prosjektet. Adkomst med maskina vil bli fra skogsbilvei i nord, øst og sørøst (figur 4).

Kontaktpersoner

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for prosjektet. Kontaktperson er Suzanne Wien. Statens naturoppsyn følger opp prosjektene i felt. Kontaktperson er Kjølvs Øystein Falklev. Statskog er grunneier. Kontaktperson er Rune Aamold.

Tabell 1. Oversikt over kontaktpersoner

Rolle	Navn	Telefonnummer
Ansvarlig hos oppdragsgiver	Suzanne Wien	97 08 30 88
Feltansvarlig	Kjølv Øystein Falklev	95 16 50 85
Grunneierkontakt	Rune Aamold	48 13 44 20

Beskrivelse av restaureringen:

Gjennomføringstidspunkt:

Tabell 2. Oppsummering av arbeidet som skal utføres

Grøft som skal tettes	8235 meter
Demninger som skal lages	Ca. 330
Forventet restaurert areal	164 daa
Forsterkede demninger	Ca. 10

Grøftene skal tettes ved undergraving (vedlegg 2), samt produksjon av torvdemninger, og noen forsterkede demninger.

Torvdemninger bygges ved bruk av stedeagne torvmasser. Oppå demningene skal det plastres med toppvegetasjon. Demningene bygges i henhold til oppmerking i felt og appen Field Maps (figur 5). Demningene skal normalt være horisontalt rette, og toppen (uten toppdekke) skal ligge minimum 40 cm over det som må forventes å bli ny vannstand. Demningens lengde og bredde må vurderes i felt for hver enkelt demning.

Mellom demningene fylles grøfta med rester fra gammel grøftvoll, og den hogde vegetasjonen som ligger langs grøftvollen. Grøftene (figur 6) fylles i sin helhet igjen med angitt materiale, dersom det er tilstrekkelig med masser tilgjengelig.

Ved restaurering av myrer får vi ofte underskudd av toppvegetasjon. Det er derfor viktig å ta vare på denne under arbeidet, ved å legge den til siden framfor å grave den ned. Dette gjelder også vegetasjonen som vokser nede i grøftene. Alle demninger, brytningsdemninger, reprofileringer osv. skal dekkes med stedeagne toppvegetasjon. Det skal under restaureringen ikke etterlates store felt med bar torv/jord. Denne skal dekkes til med topplag.

Myroverflaten skal etter restaurering se mest mulig ut som en naturlig myroverflate. Det skal tilstrebes å ødelegge minst mulig av intakte torvmasser når en gjennomfører restaureringen.

Det skal vurderes fortløpende om det er ytterligere behov for å bygge demninger forsterket med tre. Dette vurderes på stedet i samarbeid med SNO og Oppdragsgiver. Eventuelle forsterkede demninger bygges av stedeagne bartrær.

Hogst og skogrydding

Trær som hugges i forbindelse med restaureringen skal kappes så nærme bakken som mulig. Trær/busker skal deretter gjemmes nede i grøftene når de tettes, eller i hull etter torvhenting. Røtter, kvister ol. skal ikke stikke opp. Hjelper går over og kapper bort oppstikkende røtter, kvister ol. der en ikke får gjemt dette tilstrekkelig. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Hogst til en verdi av 100 000 kr er allerede gjennomført på prosjektet.

Teknisk utstyr

Vi har ingen føringer på størrelse på maskin på dette prosjektet, men den må ha rotortilt. **Det skal brukes jernhest til frakt av drivstoff.** Hjelper må ha både motorsag og ryddesag. I tillegg skal det brukes biologisk nedbrytbar hydraulikkolje og alltid være tilgjengelig absorbent ved maskinene og andre utsatte punkter.

Milepæler

Dette prosjektet har disse aktuelle milepælene:

1. Oppstartsbefaring
2. Sluttbefaring

Oppdragsgiver, SNO, gravemaskinfører og ansvarlig hos entreprenør bør være tilstede på restaureringsobjektet ved disse milepælene.

Forarbeider

Før restaureringen igangsettes skal entreprenøren legge inn gravemelding via www.gravemelding.no. Alt av utstyr som skal brukes under restaureringen skal også være grundig rengjort. Dette for å hindre spredning av fremmede arter. Det forventes at maskinene har full tank når de ankommer restaureringsobjektet. Prosjektet bør lastes ned i Field Maps før en ankommer restaureringsobjektet.

Hensyn

Dersom restaureringen foregår i jaktperioder, vil dette ikke særskilt hensyntas. Jegere som ønsker mer informasjon skal henvises til informasjonsplakaten som henges opp av SNO ved prosjektets oppstart. Likeledes kan andre som ønsker mer informasjon geleides dit.

Det er ikke registrert kulturminner i restaureringsområdet, men det er rester etter 4 bygninger i sørøst (figur 7). Disse er markert i Field Maps med flagg. Det skal unngås å kjøre i området der. Dersom maskinfører oppdager kulturminner, eller andre ting som en er usikker på i myra, skal straks oppdragsgiver eller SNO kontaktes, og gravingen midlertidig stanses.

Det er ikke registrert sårbare eller truede arter innenfor restaureringsområdet, som må hensyntas under en eventuell restaurering, men det er registrert fjellrips like i nærheten (figur 8). Disse er markert med flagg i Field Maps og skal ikke skades.

På grunn av hensyn til skogsbilveiene er det ønskelig at prosjektet er slutført innen 15. oktober.

Påvirkning utenfor restaureringsområdet

I dette tilfellet er det ikke sannsynlig at restaureringen i seg selv vil påvirke områder som ligger utenfor restaureringsområdet nevneverdig.

Mål

Hovedpoenget med tiltaket er å få hevet vannstanden opp til bakkenivå. Det er ønskelig med færrest mulig åpne vannspeil, og mest mulig stillstand på vannet. Det er også ønskelig at vannet fra grøftene fordeler seg jevnt utover hele myra. Dette vil resultere i at vi tilbakefører et ødelagt myrsystem til ei fungerende myr som kan gi oss tjenester som rent vann, lagring av karbon, habitat for mange arter og flomdemping.

Motorferdsel

Det skal utvises så stor forsiktighet som arbeidene tillater under ferdsel og anlegg på myra. Kjøring med jernhest skal begrenses til et minimum, og er kun tillatt for å frakte utstyr som drivstoff og andre tunge objekter som ikke kan bæres inn på myra. Kjøretøy skal ikke brukes til persontransport eller transport av lett utstyr. Entreprenøren er ansvarlig for å slette kjørespor som måtte oppstå på grunn av arbeidene, men skal i første omgang forhindre at de oppstår.

Tillatelse til motorferdsel i utmark må søkes Trysil kommune. Statsforvalteren vil gjøre dette i løpet av 1. kvartal 2024. Vi er avhengige av dispensasjon for å gjennomføre tiltaket, og prosjektet lyses ut med denne forutsetningen.

Det er ønskelig at påfyll av drivstoff planlegges godt.

Kommunikasjon

Det forventes kontinuerlig oppdatering av Field Maps, samt en kort, ukentlig, skriftlig oppsummering av fremdriften. Denne rapporten skal sendes til oppdragsgivers representant, **Suzanne Wien**, på suzanne.wien@statsforvalteren.no.

Ved uforutsette hendelser og/eller spørsmål om arbeidet i felt, kan SNO, v **Kjølva Falklev**, kontaktes.

Ved uforutsett eller planlagt stans i arbeidet (for eksempel på grunn av sykdom eller reparasjoner), og/eller spørsmål om oppdragsavtalen eller Field Maps, skal **Suzanne Wien** kontaktes.

Se tabell 1 for kontaktinformasjon.

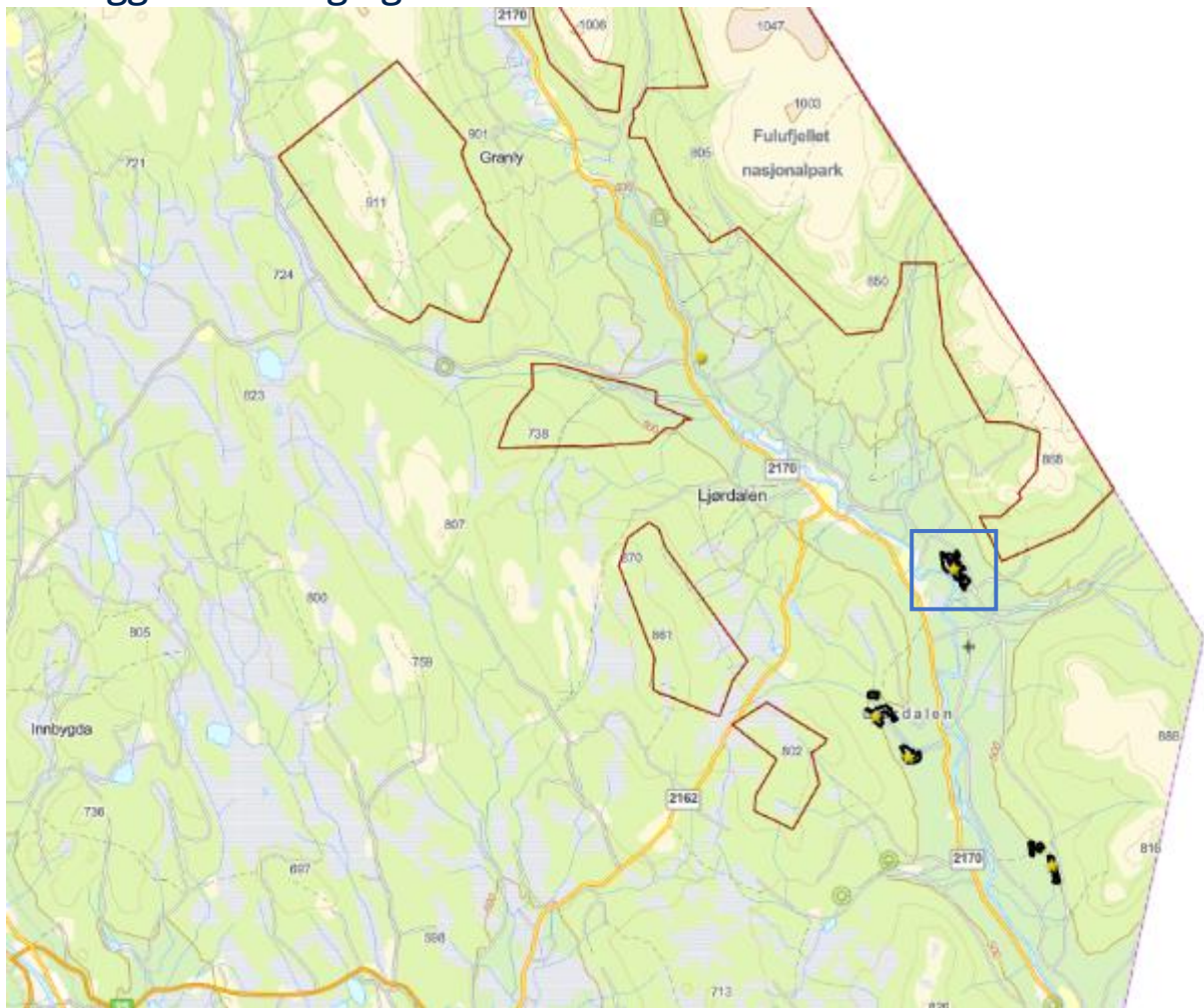
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:

1. Metodikk beskrevet i dette dokumentet er fulgt, og tiltak som beskrevet i kart og i dette dokumentet er gjennomført. Endringer underveis skal skje i samråd med

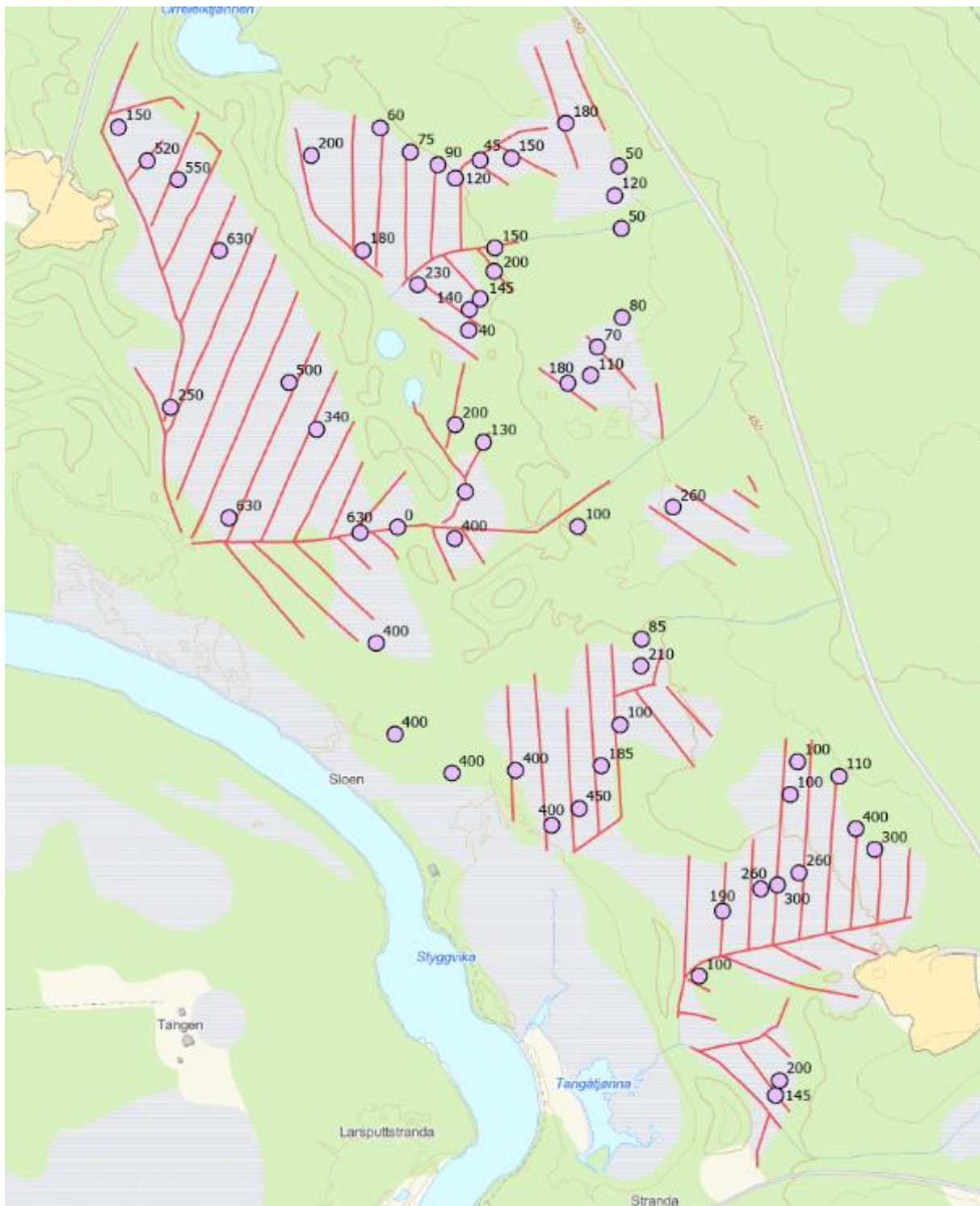
oppdragsgiver/SNO, avtales skriftlig før gjennomføring og utføres i henhold til eventuell revidert metodikk.

2. Field Maps oppdateres fortløpende.
3. Området er ryddet for søppel og eventuelle skjemmende spor, etter dialog med Oppdragsgiver/SNO.
4. Det forventes at prosjektet blir gjennomført sammenhengende, fra oppstartsdato, til prosjektets ferdigstilling.

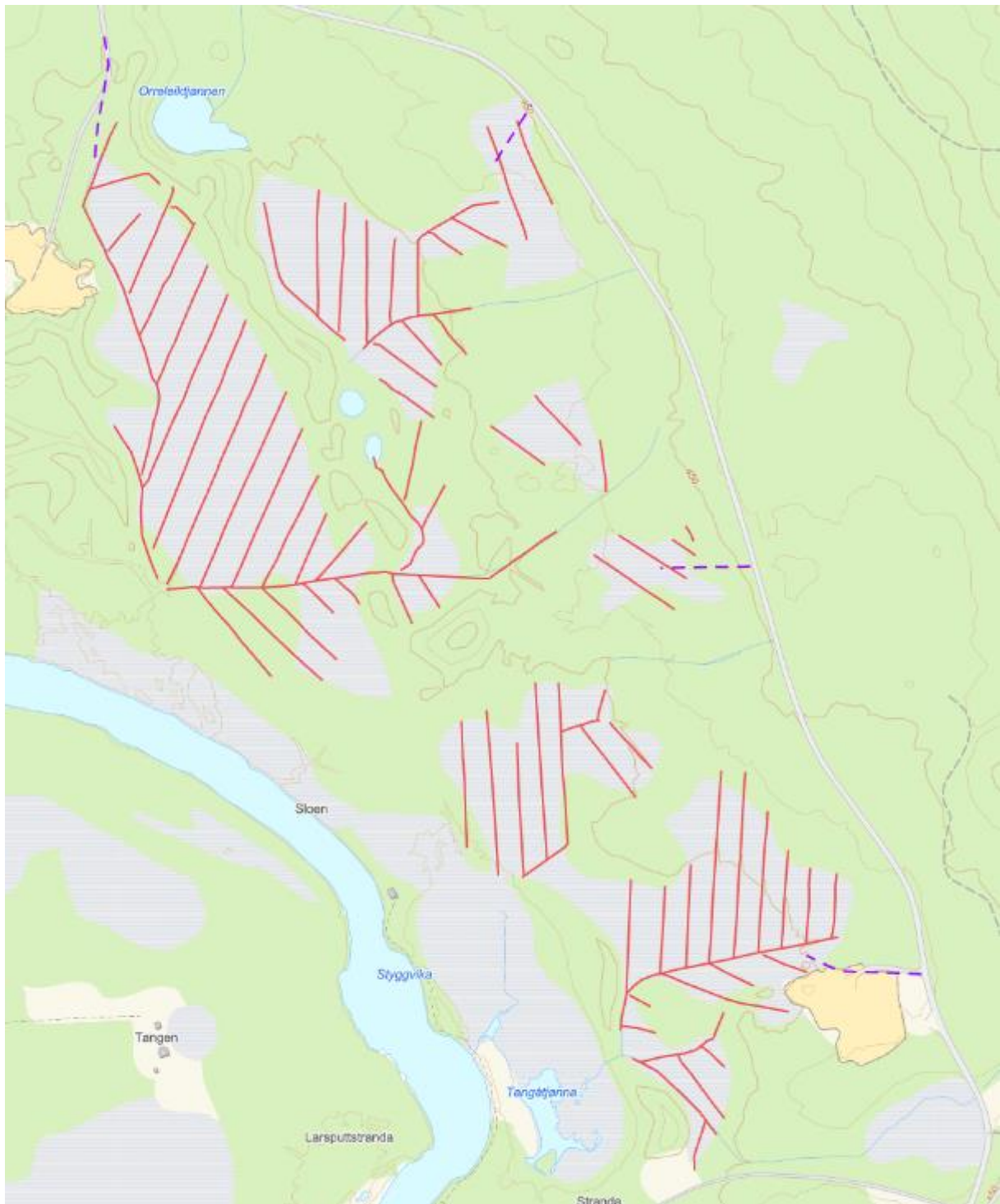
Vedlegg 1 Bilder og figurer

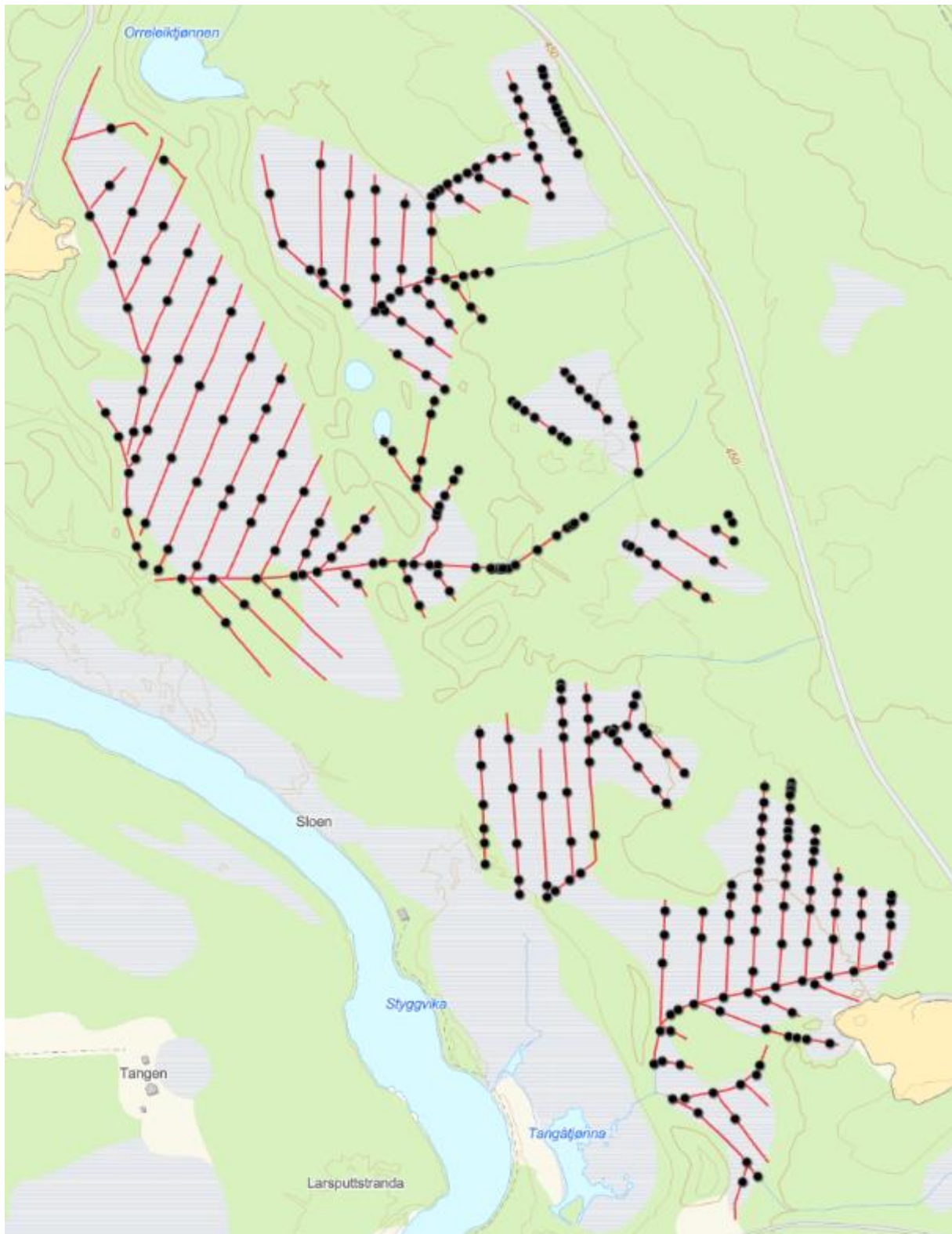
Figur 1: Oversiktskart over prosjektets lokalitet, vist med blå firkant.

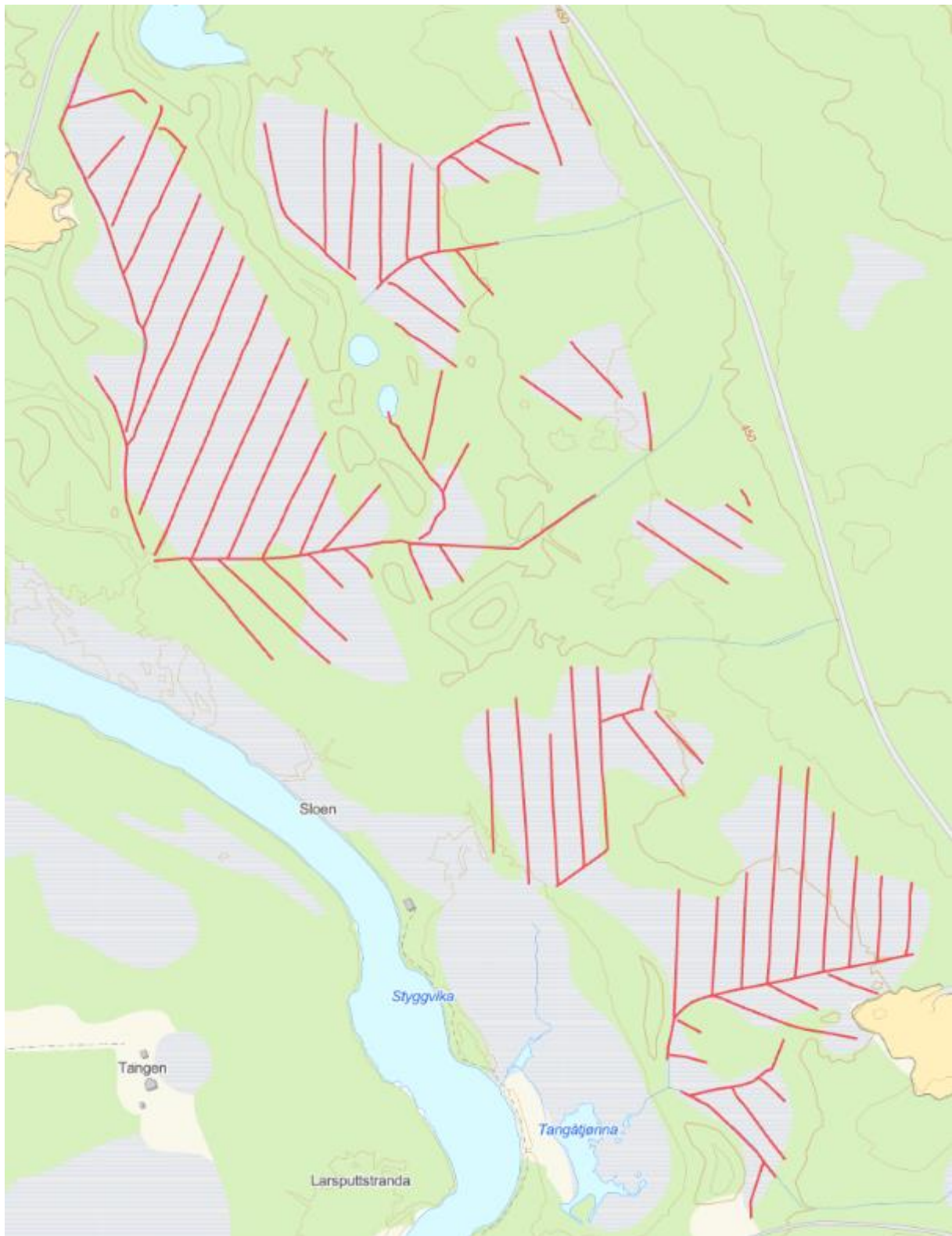
Figur 2: Oversikt over Orreleikmyra med grøfter som skal tettes i heltrukken rødt, og torvdybde (cm) i rosa prikker.

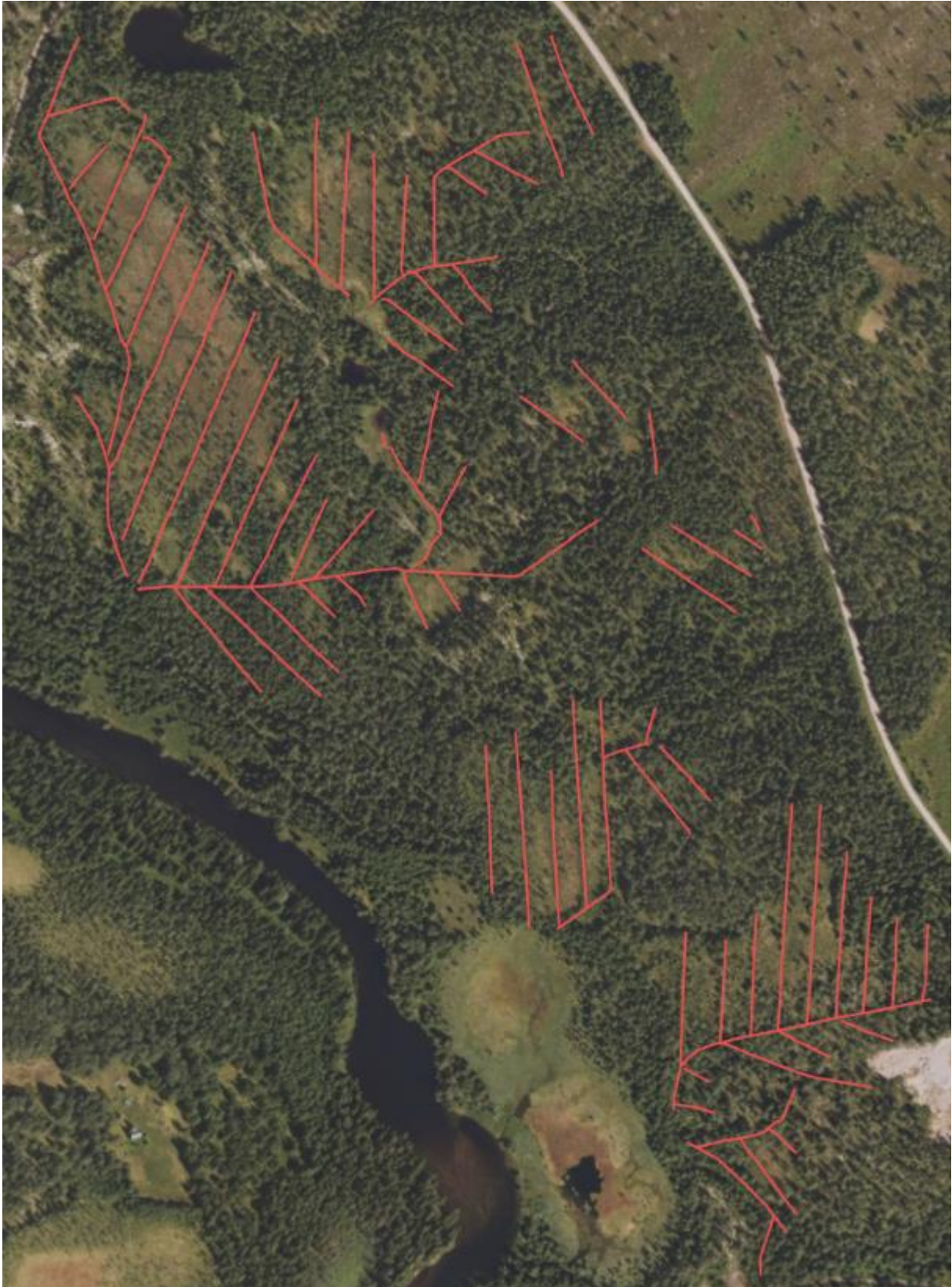
Figur 3: Foreslåtte adkomstveier med gravemaskina inn på myra, markert med lilla, stiplede linjer.

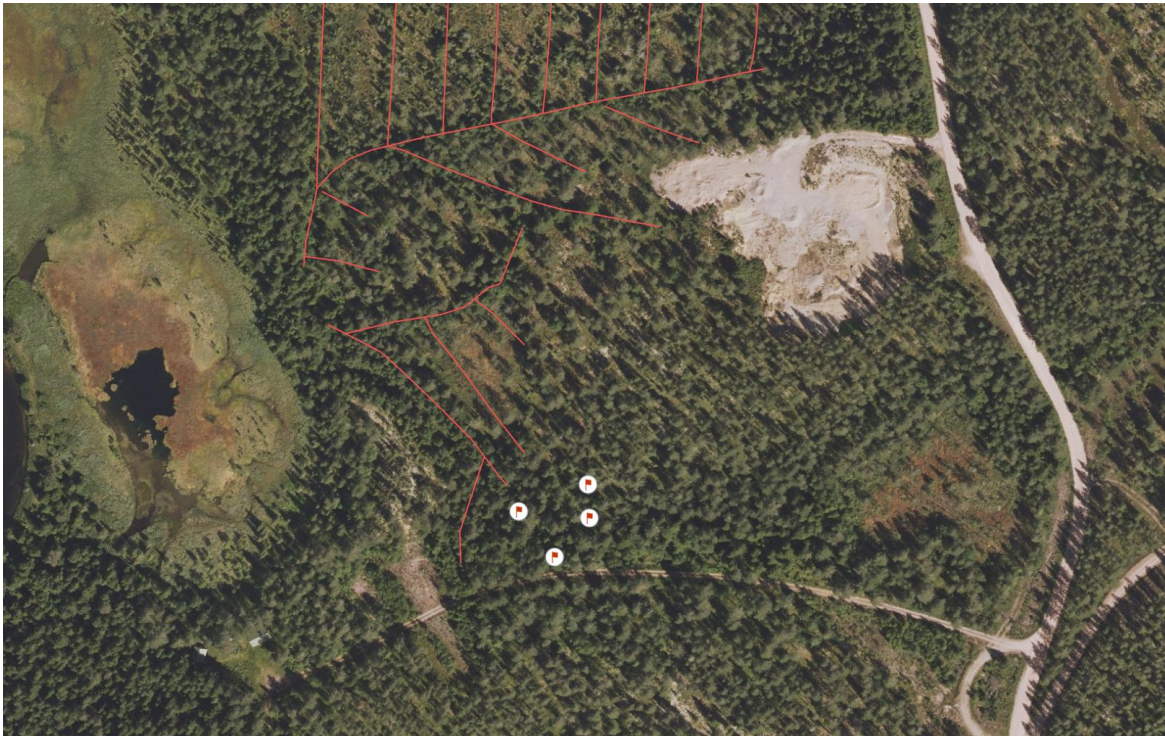
Figur 4: Demningene som er planlagt på Orreleikmyra, markert med svarte punkter.

Figur 5: Grøftene som skal tettes på Orreleikmyra, markert med røde heltrukne linjer.

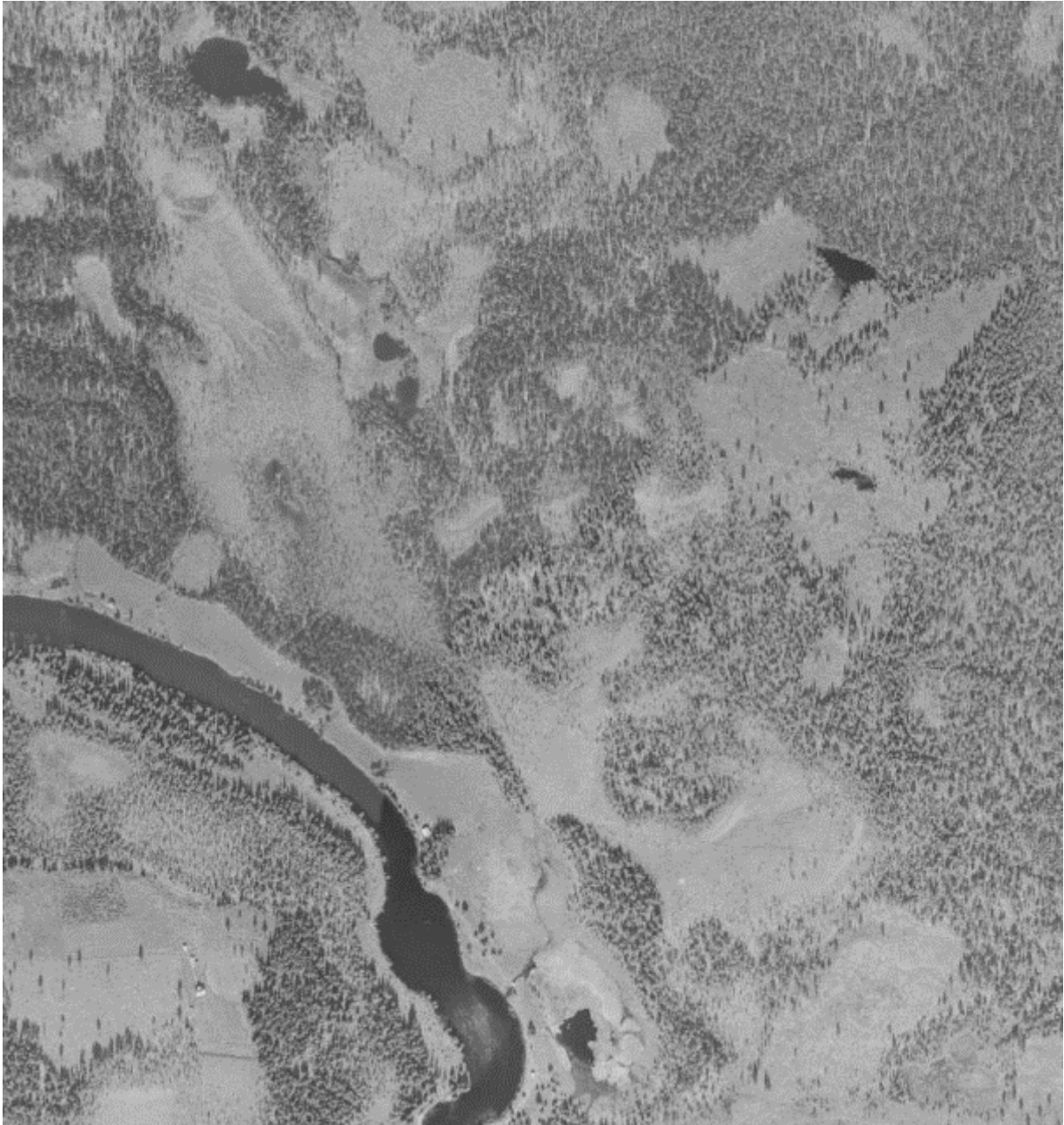
Figur 6: Ortofoto av som gir inntrykk av skogbildet.

Figur 7: Restene etter 4 bygninger.

Figur 8: Fjellrips i området nordøst for tjernet.

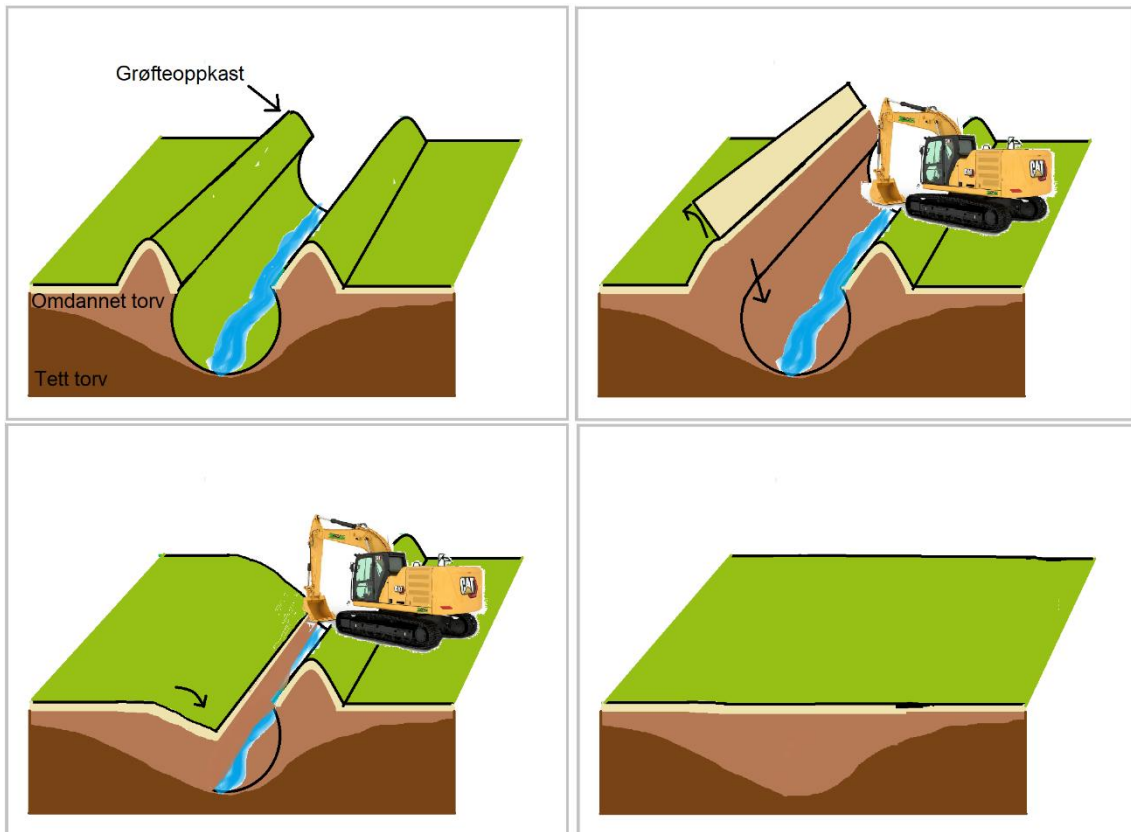
Figur 9: Orreleikmyra i 1954

Figur 10: Orreleikmyra i 2022.

Vedlegg 2 Undergraving

Undergraving er en arbeidsmetode der prinsippet er å jevne ut grøftekantene. Arbeidsmetoden foregår slik: toppvegetasjon brettes opp (der vegetasjon er tilgjengelig), masser dras ut fra kanten av grøfta med skuffen. Massene legges i grøfta og man bretter vegetasjonen tilbake (der vegetasjon er tilgjengelig).

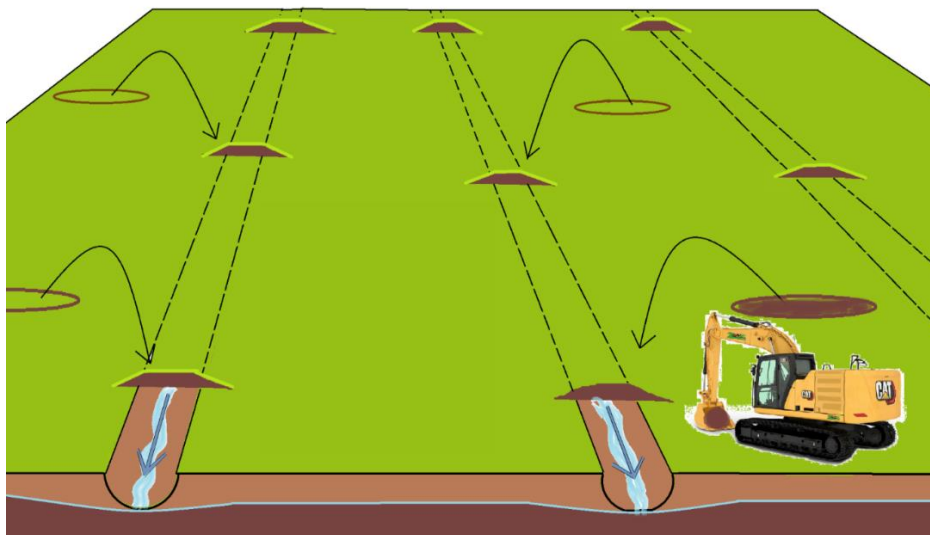
Figur: Konseptskisse undergraving. Grafikk SFOV.

Vedlegg 3 Uttakshull

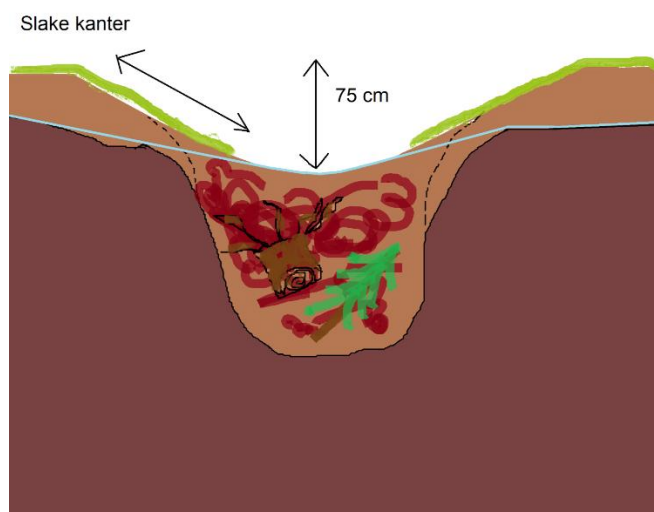
Et uttakshull er et hull hvor man henter masser til å lage demninger. Uttakshullene skal ligge på oversiden (fallretning) av demningen som det jobbes med, og må ligge langt nok vekk fra demningen slik at vannet som passerer demningen ikke får et nytt løp gjennom uttakshullene.

Uttakshullet skal etter restaurering fylles igjen med trevirke, hogstavfall og dårlige masser. Uttakshullet må fylles tilstrekkelig, og skal ikke være dypere enn 75 cm etter fylling, og kantene skal være slake av hensyn til sikkerhet for folk og dyr som ferdes på myra. Der det ikke er nok masser for å fylle uttakshullene tilstrekkelig, skal det ikke graves nye uttakshull for å fylle de opprinnelige uttakshullene.

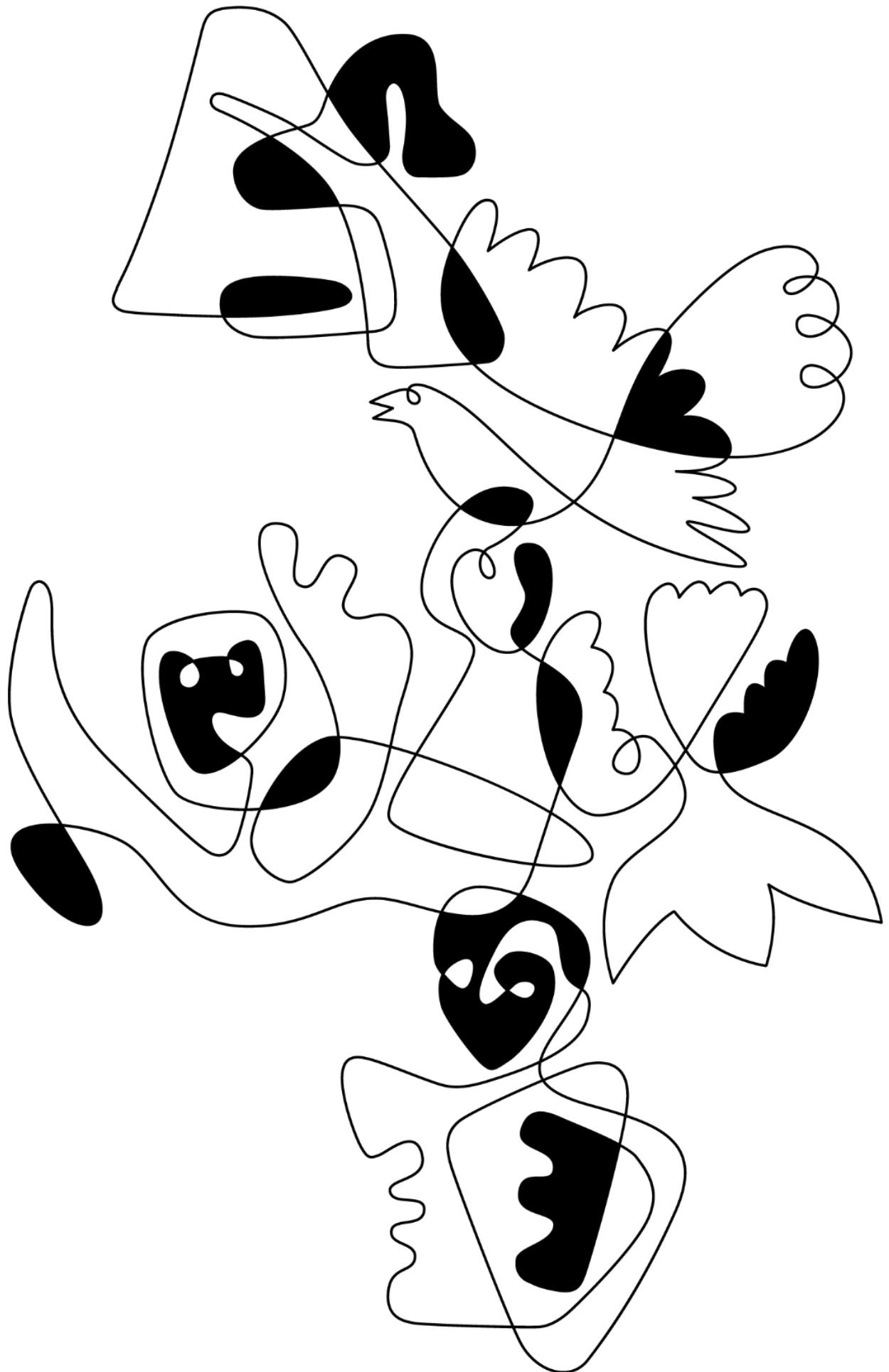
Toppvegetasjon tas vare på, og legges tilbake på toppen av hullet. Om det ikke er toppvegetasjon tilgjengelig, skal kvist legges på toppen av uttakshullet for å oppnå best forhold for torvmoseproduksjon.

Figur: Plassering av uttakshull i forhold til demninger. Grafikk SFOV.

Figur: Detaljer uttakshull etter endt graving. Uttakshull er fylt med overskuddsmasser fra eks. grøfteoppkast, omdannede torvmasser, røtter og hogstavfall. Blå strek viser vannspeilet. Grafikk SFOV.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet

